

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

Letnik XXIII.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1920.

Štev. 1.

Načrt čebelarskega zakona za Slovenijo.

A. Čebelarjenje.

§ 1.

Čebela je koristna domača žival. Kdor čebele na katerikoli način lovi ali mori, je kazniv.

§ 2.

Čebelariti sme vsakdo. Kdor čebelari, se mora držati določil tega zakona.

§ 3.

V Sloveniji je dovoljeno rediti le čebele čiste domače sive pasme (*Apis mellifera carnica*). Uvoz in rejo čebel tujih pasem sme izjemoma dovoliti poverjeništvu za kmetijstvo, a to samo za take kraje, kjer je pričakovati, da se domača pasma vsled tega ne bo mešala.

B. Stojišča uljnjakov.

§ 4.

Uljnjaki ali posamezni panji morajo biti od javnih cest in potov, tujih poslopij in tujih zemljišč v smeri čebelnega izleta oddaljeni najmanj 10 m. Ta oddaljenost se sme skrajšati na štiri metre, ako leže žrela najnižjih panjev vsaj 3 m nad površino navedenih predmetov ali če se postavi med uljnjakom in takim predmetom vsaj 2 m visok zid, plot ali gosta živa meja, ki pa mora segati na desno in levo uljnjakove izletne strani vsaj še 2 m.

Stranske stene uljnjaka ali posameznih panjev, iz katerih čebele nimajo izleta, pa morajo biti oddaljene od takih predmetov najmanj 2 m. Ta oddaljenost se sme poljubno zmanjšati, ako se postavi med uljnjakom in takim predmetom vsaj 2 m visok zid, plot ali gosta živa meja.

V isti daljavi mora stati tudi zadnja

stran uljnjaka, ako imajo čebele izlet tudi iz stranskih sten.

Kadar pa iz stranskih sten čebele nimajo izleta, se sme zadnja stran dotikati takega predmeta, ako ne ukazujejo drugi zakoni kaj drugega.

V posebnih krajevnih slučajih sme politično okrajno oblastvo te daljave znižati, kar pa se mora v dotični občini razglasiti.

Ta določila veljajo za uljnjake, ki se bodo po uveljavljanju tega zakona nanovo postavili.

C. Premikanje v pašo.

§ 5.

Čebele čiste domače sive pasme, ki nimajo kužnih bolezni in takih bolezni tudi niso sumljive, sme v pašo v Slovenijo postaviti vsak tuzemski čebelar. Preko mejâ Slovenije se smejo čebele čiste domače pasme voziti v pašo v času, kadar ne roje.

§ 6.

Za postavitev čebel v pašo je potreben potni list, z izrečnim dostavkom, da čebele nimajo gnilobe in tudi niso gnilobe sumljive. Potni list izda županstvo one občine, iz katere se čebele pripeljejo v pašo, po zaslišanju v čebelarstvu izvedenega občana.

§ 7.

Stojišča v pašo pripeljanih čebel uredi župan one občine, v katero se čebele pripeljejo. Ako ni sam čebelar, mora zaslišati v čebelarstvu izvedenega občana.

Stojišča morajo biti v smeri izleta oddaljena od javnih cest in kolovozov vsaj 50 m, od javnih pešpoti vsaj 30 m, od drugih pašnih stojšč in stalnih domačih uljnja-

kov pa, ne glede na smer izleta, vsaj tisoč metrov.

Županstvo sme te daljave izjemoma skrčiti, če se z ozirom na krajevne razmere in na množino v občini se že nahajajočih domačih in tujih čebel ni bati škode zanje ali če so prizadeti čebelarji s tem zadovoljni. Izdane odredbe pa mora županstvo v občini razglasiti.

§ 8.

Čebelar, ki namerava postaviti svoje čebele v pašo, mora pred dovozom naznaniti dotičnemu županstvu število in kakovost panjev, kakor tudi kraj, ki si ga je izbral za pašno stojišče, ter predložiti potrdilo o dovolitvi dotičnega posestnika za postavitev panjev. Vsakoršen zadržek glede sprejema mu mora županstvo takoj, najpozneje pa v treh dneh po prejemu njegovega naznanila sporočiti. Pri urejevanju pašnih stojišč se je ravnati županstvu po načelu, da v okolišu enega km² na paši ne bo — vštevši stalne uljnake domače in sosedne občine — več, kakor 100 panjev večje mere ali 200 kranjčev. Kdor postavi čebele v pašo, mora napisati na vidnem prostoru pašnega stojišča svoje ime, bivališče in število v pašo postavljenih panjev. Skrbeti mora tudi za primerno napajališče v pašo postavljenih čebel.

Kadar bi se število panjev domačih čebelarjev v kaki občini tako pomnožilo, da bi bil uvoz tujih čebel v kvar domači čebeloreji v dotični občini, sme županstvo dovoz čebel v pašo prepovedati. Iz drugih vzrokov prepoved dovoza ni dovoljena.

Proti odredbam županstva je dovoljena pritožba v 8 dneh po dostavitvi na okrajno pol. oblastvo, ki končno veljavno razsoja po zaslišanju čebelarskega izvedenca.

§ 7. in 8., ki govorita o razdalji stojišč in številu panjev, ne veljata za postavitev čebel v pašo ob času jelkega (hojinega) medenja.

§ 9.

Čebele se smejo prevažati ob vsakem dnevnem času, če so žrela in panji sploh tako zaprti, da čebele ne morejo uhajati.

§ 10.

Na tuj svet se čebele ne smejo postaviti na pašo brez dovoljenja posestnika.

Kadar postavi čebelar v pašo svoje čebele brez dovoljenja zemljiščnega posestnika, jih sme le-ta odpeljati na prostor, ki ga v ta namen odkaže županstvo, mora pa preskrbeti čebelam na stroške njih lastnika primerno nadzorstvo. Da si zagotovi povračilo stroškov za prevoz in nadzorstvo, si sme pridržati primerno število panjev za toliko časa, dokler mu čebelar stroškov ne povrne. Ima pa tudi pravico tožiti čebelarja radi škode in poseganja v njegove posestne oziroma lastninske pravice.

Za posestnika zemljišča je smatrati vsakega, ki je upravičen dotični svet uživati, bodisi kot lastnik, zakupnik ali uživkar.

§ 11.

Kadar se čebelar in posestnik zemljišča ne dogovorita glede odškodnine za postavitev čebel v pašo, je dolžan plačati čebelar za posamezno pašno dobo odškodnino, ki jo določi vsakoletno poverjeništvo za kmetijstvo po zaslišanju čebelarskega društva za Slovenijo. Poleg tega pa mora vsak čebelar plačati državno pristojbino za postavitev čebel v pašo, ki jo določi poverjeništvo za kmetijstvo in ki se steka v čebelarski sklad za obrambo gnilobe in čebelnih kug.

D. Roji.

§ 12.

Roje sme čebelar v smislu § 384 o. drž. zak. na tujem svetu zasledovati in ogrebat, povrniti pa mora posestniku škodo, ki jo pri tem povzroči. Če čebelar dva dni po rojenju ne zasleduje rojev ali če v

istem času pričeto zasledovanje opusti, si sme dotični roj prilastiti na javnem svetu vsakdo, na zasebnem svetu pa posestnik zemljišča.

§ 13.

Če se roji različnih čebelarjev združijo v en roj, je dolžan čebelar, ki je ogrebel tak združen roj z namenom, da ga obdrži, plačati ostalim čebelarjem za njih roje polovico cene, ki jo imajo roji povprečno v tistem kraju. Prednost pri ogrebanju ima posestnik zemljišča, na katerem se je vsedel združeni roj.

Povprečno ceno določi izvedenec dotičnega okraja. Proti njegovemu izreku ni pritožbe.

E. Ropanje.

§ 14.

Če nastane v uljnaku rop po tujih čebelah, mora čebelar nemudoma odstraniti vzroke ropanja, ne sme pa roparic loviti ali moriti.

§ 15.

Čebelar, ki opravičeno sumi, da hodijo njegove čebele ropat in da jih pri ropanju kdo lovi ali mori, ima pravico zahtevati, da se panji, o katerih sumi, da se v njih njegove čebele love ali morê, preiščejo nemudoma v njegovi navzočnosti po izvedenem čebelarju, ki je določen od županstva. Če se posestnik panjev, ki se imajo preiskati, preiskave ne more udeležiti, naj zastopa pri preiskavi njegove koristi od župana določena oseba.

Posestnik panjev, ki se naj preiščejo, oz. njegov zastopnik je dolžan dovoliti, da čebelar-izvedenec potrese izletajoče čebele s kredo in da od medu ali drugih sladkarij, ki jih je našel v preiskanih panjih, vzame primerno množino v svrhu preiskave.

F. Škoda, povzročena po čebelah.

§ 16.

Čebelar, po čigar krivdi se zgodi kaka škoda na ljudeh ali živalih, je za škodo odgovoren. Če je čebelarjeva krivda dvom-

ljiva, mora zaslišati sodišče v stvari vsaj enega čebelarskega izvedenca.

§ 17.

Poverjeništvo za kmetijstvo imenuje vsako leto po zaslišanju čebelarskega društva za Slovenijo za področje vsakega okrajnega oblastva potrebno število izvedencev v čebelarskih zadevah.

G. Kužne bolezni.

§ 18.

Med kužne bolezni čebel spadajo kužna gniloba čebelne zalege, ki jo povzročajo posebne bakterije, in kužna čebelna griža. Obljudene panje, v katerih je kuga dognana, imenujemo okužene. Vsi drugi panji istega uljnaka in vsi predmeti v uljnaku, v katerem se je našel kak okužen panj, so kuže sumljivi. Za sumljive veljajo še dva meseca potem, ko so se okuženi panji že uničili in se je uljnjak primerno razkužil, ozir. dotlej, ko izvedenec, ki je določen za dotični politični okraj, proglasi konec gnilobe in njene sumljivosti.

Uljnaki, pri katerih je domnevati iz drugih razlogov, da so se zanesle vanj kužne kali (kužni tros), se smatrajo, da so okuženja sumljivi.

§ 19.

Za izvoz živih čebel s satjem in zalego ali pa samih čebel in matic ter samega satja z zalego iz Slovenije, dalje za uvoz živih čebel čiste domače sive pasme s satjem in zalego ali brez satja in zalege v Slovenijo je potreben izvozni ozir. uvozni certifikat, ki mora obsegati ime, priimek, stan in bivališče odpošiljatelja, deželo in državo, kamor je pošiljatev namenjena ozir. od koder prihaja pošiljatev, število in označbo panjev ter izrecni dostavek, da čebele niso okužene in tudi niso kuže niti okuženja sumljive.

Izvozne certifikate izdaja na podlagi izjave izvedencev okrajno politično oblastvo proti posebni pristojbini, ki jo določa poverjeništvo za kmetijstvo.

§ 20.

Za izvoz in uvoz rabljenih praznih panjev, praznega satja, že rabljenega čebelarškega orodja ali medu, ki je izrecno označen kot pitanec, je potrebno potrdilo županstva, da dotični predmet ni okužen in tudi ne okuženja sumljiv.

Izvoz in uvoz voščenih in medenih izdelkov ter medu, ki ni izrecno označen kot pitanec, ni podvržen tem določilom.

§ 21.

Sredstva, s katerimi se razširjenje kužnih bolezni omejuje, so sledeča:

- a) uničenje čebel in satja iz okuženega panju event. uničenje panju;
- b) razkuženje uljnaka, čebelarškega orodja in oseb, ki so prišle v dotiko z okuženimi panji;
- c) nadziranje in opazovanje čebel v okuženem ali sumljivem ulnjaku;
- d) prepoved prodajati iz okuženega uljnaka čebele ali jih voziti v pašo, pošiljati na razstave ali jih premeščati na drug kraj;
- e) prepoved prodajati žive čebele, matice, med, rabljene panje ali rabljeno čebelarško orodje iz okuženega ali sumljivega uljnaka;
- f) prepoved sprejemati tuje čebele v okuženi ali sumljivi ulnjak;
- g) prepoved prirejati razstave živih čebel v posameznih občinah, okrajih ali po vsej deželi.

§ 22.

Čebelar, ki opazi kugo ali znake kuge pri svojih čebelah ali pri tistih panjih, ki so mu bili izročeni v oskrbo, je dolžan naznaniti to nemudoma županstvu, obenem pa skrbeti za to, da se iz okuženega uljnaka ne odnašajo žive čebele, panji, satje, med, rabljeno orodje, kakor tudi, da se v okuženi ulnjak ne sprejemajo tuje čebele. Če se je bati ropanja, mora čebelar okužene panje takoj odstraniti, zapuščene ali izumrle panje pa zamašiti.

§ 23.

Županstvo, ki je bilo o čebelni gnilobi ali o znakih gnilobe obveščeno, mora o tem nemudoma poročati okrajnemu političnemu oblastvu in za dotični okraj določenemu izvedencu. Izvedenec se mora odpraviti takoj na lice mesta, da dožene predvsem značaj, stanje in vzroke bolezni. V ta namen sme preiskovati sumljivi ulnjak in če treba tudi sosednje ulnjake ter panjem odvzeti materiala, kolikor ga potrebuje za preiskavo. Posestnik čebel je dolžan pomagati izvedencu pri tem opraviilu, bodisi dejanski, bodisi s potrebnimi pojasnili.

§ 24.

Po dovršeni preiskavi mora izvedenec poročati pol. okr. oblastvu, kakor tudi županstvu o tem, je-li kuga dokazana ali sumopravičen, ter pol. okr. oblastvu predlagati ona v zakonu določena sredstva, ki jih smatra za potrebna.

V nujnih slučajih sme izvedenec takoj po dovršeni preiskavi sam odrediti, kar se mu zdi potrebno, mora pa o tem obvestiti pismeno čebelarja-lastnika in pol. okr. oblastvo. Te začasne odredbe ostanejo v veljavi, dokler pol. okr. oblastvo ne ukrene kaj drugega.

Ulnjak, v katerem je kuga, se mora kot tak vidno označiti.

§ 25.

Če je izvedenec dognal kugo ali sumljivost gnilobe, izda pol. okr. oblastvo primerne odredbe in obvesti o tem pismeno županstvo in čebelarja. Pritožbe proti tem odredbam je vlagati na poverjeništvo za kmetijstvo v osmih dneh, a nimajo odločilne moči.

§ 26.

Pol. okr. oblastvo je upravičeno zahtevati revizijo od izvedenca izdanega mnenja po kakem znanstvenem zavodu, ki ga določi poverjeništvo za kmetijstvo, mora pa odrediti to revizijo, če izvedenec

ne more izreči odločnega mnenja ali če se čebelar ali njegov zastopnik pritoži proti mnenju izvedenca. Odredbe izvedencev ozir. pol. okr. oblastva ostanejo tudi v tem slučaju v veljavi.

§ 27.

Začetek gnilobe v kakem ulnjaku in nje konec naj pol. okr. oblastvo javno razglasi.

§ 28.

Za čebele in čebelne izdelke, ki so se uničili na uradne odredbe, ima čebelar pravico zahtevati od države povrnitev dve tretjini navadne vrednosti, ki bi jo imeli ti predmeti, če bi ne bili okuženi.

§ 29.

Odškodninski stroški se pokrivajo predvsem iz posebnega čebelarskega sklada. Ta sklad se nabira iz denarnih kazni v smislu § 37, pristojbin za prepeljavo v pašo, pristojbin za izvozne certifikate in iz letnih zavarovalnih premij, katere morajo plačevati čebelarji v Sloveniji za svoje čebele v blagajno v svrhu zavarovanja proti kužnim boleznim. Letna zavarovalna premija se določa za vsako leto posebej od poverjeništvu za kmetijstvo z naredbom. Za odmero premije je merodajno število panjev, ki ga ima čebelar dne 1. januarja vsakega leta.

Pobiranje zavarovalnih doneskov uredi poverjeništvu za kmetijstvo.

Kar bi stroškov ne pokril čebelarski sklad, se pokrijejo iz državne blagajne.

Kadar čebelarski sklad doseže tako višino, da nudi čezmerno kritje za vsakoletne odškodnine, je poverjeništvu za kmetijstvo prepuščeno, če in v koliko je uporabljati vsakoletne prebitke za pospeševanje čebelarstva v Sloveniji.

Odškodnina se čebelarju izplača, ko pristojno pol. okr. oblastvo na podlagi izjave izvedenca potrdi, da je gniloba odstranjena in je zadoščeno vsem zakonitim odredbam.

Odškodnino določi na podlagi izjave pristojnega izvedenca poverjeništvu za kmetijstvo. Proti temu odloku ni pritožbe.

§ 30.

Odškodnino je plačati lastniku ozir. onemu, v čigar posesti ali oskrbi so bile čebele pred uničenjem. S tem plačilom ugasnejo vsakoršne odškodninske zahteve tretjih oseb.

§ 31.

Odškodnina se ne izplača:

1. Za satje in čebele, ki so se proti določilom tega zakona vpeljale.

2. Za satje in čebele, ki so tekom 12 tednov po uvozu zbolele, če se ne dokaže, da so bile okužene šele po uvozu.

3. Za satje in čebele, ki so se proti prepovedi § 21 lit. f in 19 prevzele v ulnjak.

4. Za satje in čebele, katere je krmil čebelar z medom iz takih panjev, o katerih je vedel ali bi bil vsaj moral vedeti, da so okuženi ali okuženja sumljivi.

5. Za satje in čebele, katere je čebelar kupil ozir. prevzel, dasi je vedel ali bi bil vsaj moral vedeti, da so okužene.

6. Če čebelar ni izpolnil svoje dolžnosti glede naznanila v smislu § 22. tega zakona ali če ni izvršil od izvedenca ali pol. okr. oblastva izdanih odredb. (§§ 21. do 26.)

§ 32.

Kdor namenoma ali vsled velike nemarnosti zatrosi ali razširja kužo, je kazniv in odgovoren za vse stroške, ki jih s tem povzroči državi, kakor tudi za odškodnine, ki se izplačajo v smislu § 26. tega zakona.

H. Trgovina.

§ 33.

Za obrt trgovine z živimi čebelami se mora pridobiti koncesija. V dosego koncesije se poleg izpolnitve občnih pogojev, predpisanih za samostojno izvrševanje pri vseh obrtih, zahteva, da dokaže prosilec

potrebno praktično in teoretično znanje iz čebelarstva pred komisijo, ki jo določi poverjeništvu za kmetijstvo.

Koncesijo podeljuje v prvi stopnji pol. okr. oblastvo po zaslišanju slov. čebelarškega društva. Podelitev je nadalje zavisna od tega, da s stališča predpisov tega zakona v obrambo proti čebelnim kugam ni pomisleka zoper nameravano obratovanje. Trgovcu z živimi čebelami, kateremu se dokaže, da je trikrat prodal okužene čebele ali čebelne izdelke, sme poverjeništvu za kmetijstvo odvzeti dovoljenje za trgovino po zaslišanju slov. čebelarškega društva. Proti tej razsodbi ni pritožbe.

§ 34.

Kdor prodaja vedoma ali iz malomarnosti okužen med izrecno kot pitanec, je kazniv. Odgovoren pa je za vso škodo v vsakem slučaju, če tudi je bil v dobri veri. Onemu, ki je bil radi tega prestopka dvakrat kaznovan, sme pol. okr. oblastvo, trikrat kaznovanemu pa mora prepovedati prodajo medu pitanca.

§ 35.

Medarji in slaščičarji in sploh vsi tovarnarji, trgovci in obrtniki, ki se redno pečajo z opravili, pri katerih se širi duh po medu ali vosku ali vobče duh, ki vabi v večjih množinah čebele, nadalje vsi, ki kupujejo čebele v podiranje, morajo opravljati vsa dela ob lepem vremenu v zaprtih prostorih ali ob deževnem času ali ponoči. Zamreženje oken ne zadostuje. Posode z medom, satovjem, medico ali kako drugo čebele vabečo vsebino ne smejo puščati na prostem. Istotako ne posod, v katerih je bil med, vosek, medica ali kaka čebele vabeča vsebina, dokler te posode niso dobro osnažene. Če se je slučajno razlilo izven zaprte delavnice kaj medu, medicine ali kake druge čebele vabeče tekočine, se mora dotični prostor nemudoma dobro sprati z vodo.

Medarji, svečarji in slaščičarji in v tem

paragrafu omenjeni obrtniki in trgovci morajo dovoliti, da sme odposlanec oblastva pregledati tovarniške, trgovske in obrtne prostore in se o tem prepričati, če ustrezajo postavnim predpisom in če se trgovina ali obrt izvršuje pravilno.

I. Poškodbe na uljnjakih.

§ 36.

Poškodbe na uljnjakih, panjovih in čebelarških napravah, kakor tudi vsako samolastno poseganje v pravice čebelarja, na primer:

1. odpiranje ulnjaka ali panjev, zamaševanje ali zasenčevanje žrel pri panjovih, izbris naslova čebelarja pri čebelah, postavljenih v pašo;

2. razbijanje po ulnjaku ali panjovih in sploh vsako vznemirjanje ali draženje čebel;

3. vtikanje tujih predmetov v panjove, polaganje čebelam škodljive ali čebele omamljujoče hrane, poraba ali onesnaženje za napajanje čebel namenjene, pred ulnjakom stoječe pitne vode;

4. streljanje ali zažiganje ognja v bližini ulnjaka;

5. sploh vsako drugo dejanje, ki bi bilo čebelam lahko škodljivo —

— so, če ta dejanja niso kazniva že po splošnem kazenskem zakonu ali po kakem drugem v varstvo deželnih kultur, vodnih pravic, cestnega reda, ptičev ali rastlin izdanem zakonu, kaznive po veljavnem zakonu v varstvo poljščine, to pa ne glede na to, če stoje uljnaki, panjovi in čebelarške naprave na polju ali kje drugje.

J. Kazenska določila.

§ 37.

Kdor ravna proti predpisom tega zakona ali proti izvršilnim predpisom in odredbam, izdanim na podlagi tega zakona, zagreši, če ni že kazniv po splošnem kazenskem ali kakem drugem, v varstvo deželnih kultur, vodnih pravic, cestnega re-

da izdanem zakonu, prestopok in se kaznuje z denarno globo do 10.000 K. Denarne kazni se stekajo v čebelarški sklad (§ 27.). Za kazensko postopanje so pristojna okr. pol. oblastva, katera naj zaslišijo v vsakem slučaju tudi izvedence v čebelarških zadevah.

Sodba imej tudi izrek o odškodnini, kadar za določitev odškodnine ni treba posebnih dokazil: sicer naj se zavrne zahtevek odškodnine na pot civilne pravde. Pritožbe zoper odredbe okr. pol. oblastva nimajo odločilne moči.

§ 38.

Kaznivost prestopkov tega zakona zastara, če se tekom treh mesecev od dneva prestopka ni pričela preiskava proti storilcu.

K. Veljavnost.

§ 39.

V veljavo stopi ta zakon 60 dni po razglasitvi v »Službenih Novinah«. Z dotičnim dnem izgube vsa že obstoječa določila o čebelarstvu, kakor tudi ostali prizadeti zakoni, v kolikor se ne skladajo s predpisi tega zakona, svojo pravno moč.

L. Izvršitev.

§ 40.

Izvršitev tega zakona je ukazana ministru za poljedelstvo, ministru za trgovino in ministru za notranje stvari.

Pripis uredništva. Pričujoči osnutek čebelarškega zakona naj vsak član prav pazljivo prebere in na vse strani dobro preudari in pretehta. Sedaj je mogoče še vse izpremeniti in popraviti. Morebitne pomisleke oziroma izpreminjevalne predloge naj vsakdo pismeno prijavi čebelarškemu društvu najkasneje do dne 10. marca t. l. Za 19. dan marca t. l. (praznik sv. Jožefa) je določen izredni občni zbor, (ki se bo pa v prihodnji številki oficijelno objavil), na katerem se bo načrt čebelarškega zakona od začetka do konca predelal in odobril. Nato šele ga bo društvo predložilo vladi v potrjenje.

Čebelarji! Sedaj je čas, da se porigate za čebelarški zakon ter poveste, kaj vam v načrtu ne ugaja, kakšnih izprememb si želite in kaj smo pozabili sprejeti vanj.

Zlasti pozivamo vse čebelar. p. družnice, da načrt pregledajo in predložijo pravočasno svoje tozadevne predloge.

Donesek k prevešanju.

Ni moj namen na dolgo in široko pisati o prevešanju. O tem je prinesel »Slov. Čebelar« že dokaj lepih in poučnih spisov. Škoda pa se mi zdi, da bi zamolčal to, kar sem doživel v minulem čebelarskem letu. Besede mičejo, vzgledi vlečejo.

Spomladi sem imel 16 A. Ž. panjev. Štirinajstim sem dal koncem aprila in začetkom maja v medišče popolnoma izdelane satnice s čebelnim satovjem. Tuintam je imela katera tudi nekaj trotovine. Le dva sem prevesil kot običajno. Čebele so v kratkem zasedle vsa medišča.

Čez dober teden pregledam in vidim, da sta dvema panjema ušli matici v medišče. Pustil sem ju tamkaj namenoma. Po

beležkah sem spoznal, da sta to panja z nastavljenim mediščem.

Koncem maja in v začetku junija so bili vsi panji dobro razviti in živalni. V medišču sem opazil že pokrit med. Name nil sem se prevešene panje pustiti v popolnem miru. Uspeh je bil sledeči:

Ona dva panja, ki jima je ušla matica v medišče, se nista pripravljala prav nič za rojenje. Panja, ki sem ju prevesil, sta se pripravljala k rojenju, a to opustila. Izmed ostalih 12 panjev, ki sem jim nastavil medišča, so izrojili vsi. Eden je rojil trikrat, 2 po dvakrat, ostali po enkrat. Eden je prelegel.

Ker je bilo junija nekaj lepih toplih

dni, so nanosili vsi panji dokaj medu. Najbolj so bili zaliti satovi dveh prevešenih panjev. Nekoliko manj medu sem opazil pri panjih, ki jima je ušla matičica v medišče. Izrojenci so imeli v medišču toliko medu, da so izhajali s hrano do jeseni in še nekaj je ostalo za zimo.

Isti uspeh prevešanja sem opazil tudi

pri sosednem čebelarju in pri čebelarju v Cerknici.

Vse matice so bile eno- in dvoletne. Da ni bilo 3. julija grozne toče, bi imel kljub skrajno neugodnemu vremenu pri vsakem panju povprečno po 8 kg medu.

Grahovo, dne 12. jan. 1920.

Josip Kobal, Grahovo.

Nekoliko k A.-Ž. panju.

A. Ž. panje skušamo izpopolniti ter jih napraviti pripravne za uspešno čebelarjenje. Marsikaj se je že izboljšalo, a tudi prenovilo, kar pa ni vselej koristno. V teh panjih je bila glavna napaka odpravljena z železnimi prečkami, ki so sedaj pripete na matični rešetki. Kljub temu sem še zadnji čas dobil naročenih 10 panjev, iz katerih sem moral trgati prečke (palice) in jih pripenjati na rešetke. Spodnja vratica naj bodo brez nog, ki ovirajo spomladansko snaženje in pregledovanje dna. Tudi se radi njih ne more v jeseni podtakniti lepenka, da bi se čebelno stanje tekom zime lažje nadzorovalo. Če je panj ušiv in ga nakadim s tobakovim dimom, mi pride lepenka zelo prav, da lahko odstranim omamljene krplje. Nova napaka pa bo najbrž žlebičje. Jaz sem dobil nekaj panjev z žlebičjem, a sem čez njega pripel prečke, kvakice na satnikih pa sem odstranil, ker bi jih sicer težko rabil v drugih panjih. Zdi se mi tudi, da je tako dolgemu satu premajhna opora samo na obeh koncih. Če že to ne bi bilo tako napak, gotovo je pa matična rešetka. Dokazano je, da se le v onih

panjih uspešno čebelari, če seže rešetka čez celo vališče. Tu pa je rešetka skrčena na le malo prehodnih špranj, ves drugi prostor namreč zastira žlebičje. Praktičen čebelar takoj najde pravi razstoj satov, tudi mu ne dela težav izpraznjevanje. Pri zadnjih panjih sem dobil namesto štirih deščic eno samo čez vse vališče. Tudi to ne bo dobro, ker se od vročine in vlage zvije. Za onega, ki ne prevaža v pašo — in teh je velika večina — nimajo okvirna vrata nikakega pomena. Odpirati se itak ne smejo, ker — kakor sem čul — preprih škoduje zalegi. Če pa je prehuda vročina, lahko odprem cela vrata. Vrata morajo biti debela, da se ne zvijejo.

Za ujemanje rojev je pripravna škatlja po meri medišča, ki se natakne na kol, potem sname in prisloni k panju. Po meri medišča mislim zato, ker druge roje pridružujem prvim v medišče, da jih kasneje združim in lahko še ono leto prevesim.

Ne smemo pozabiti panje pobarvati s karbolinejem; tudi znotraj ne škodi, samo da se panj dobro osuši in izgubi vsak duh po karbolineju.

Fr. Vadnala.

Opazovalne postaje.

Po petletnem prestanku prva poročila naših opazovalnic! Malo jih je. Nekateri opazovalci še niso priredili svojih panjev za tehtanje, drugi še menda niso vsled hitrosti sedanje pošte prejeli tiskovin, tretji

še nimajo potrebnih priprav. Primernih tehtnic in toplomerov ni na prodaj, oziroma imajo neverjetne cene. Kljub temu mi je odbor »Sl. Č. D.« dal zagotovilo, da bo v doglednem času oskrbel potrebno. Skoro

Kraj	Panj je na teži						Prebitek	Poraba	Panj nanese največ	Dne	Temperatura			Izletnih dni	Dnevi						
	pridobil dkg			izgubil dkg							na viš a	najnižja	srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom	
	mesečna tretjina																0	1 ₂	celi		
	1	2	3	1	2	3															dkg
Ljubljana	—	—	—	10	10	30	—	50	—	—	+8	—7	—0.6	1	1	2	22	5	4	4	
Selo pri Žirovnici .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+7	—2	+6	7	3	10	12	12	7	14	
Jesenice (Gorenjsko)	—	—	—	25	25	30	—	80	—	—	+9.5	—6.5	+1	—	3	4	17	14	—	19	
Krtina pri Dobu . .	—	—	—	30	25	25	—	80	—	—	+9	—12	—0.3	—	4	2	20	10	1	3	
Sv. Gregor pri Ortneku	—	—	—	—	40	34	—	74	—	—	+8	—8	+2	1	—	—	—	—	—	—	
Sv. Peter pri Mariboru	—	—	—	10	10	10	—	30	—	—	+8	—4	+1.9	2	2	3	18	7	6	7	
Formin pri Ptuj .	—	—	—	13	10	15	—	38	—	—	+11	—12	+3.4	1	5	2	16	12	3	28	

vsem, ki so se priglasili, bomo omogočili sodelovanje. Koncem leta 1920. bo naša vrsta vsaj trikrat tako dolga, kakor je danes.

Prvi podatki bodo še nekoliko nezanesljivi. Prišli smo iz vaje. V tem pogledu se bomo že poboljšali.

Nekatera poročila so dospela šele cele tri tedne po koncu meseca. Gosp. poročevalce prosim, da jih pošljejo vselej vsaj do 12. v prihodnjem mesecu.

Iz poročil je razvidno, da je bil december 1919 ugoden za našo stroko. Vreme je bilo milejše kakor navadno v tem času. Čebele niso za razgrevanje svoje gručice porabile toliko zaloge, kakor bi jo pri nižji toplini. Poleg tega so imele večinoma o božičnih praznikih po en izleten dan. Kdor jih je imel v jeseni povoljno založene, naj z mirnim srcem pričakuje spomladi.

F. Verbič.

. . .

A. Šmajdek.

Listek:

Čebelarji v Ljubochah.

Fran Lakmayer.

I.

Nasmehnila se je deželi ljuba pomlad l. 1913. Topli solnčni žarki so pospravili zadnje ostanke snega, zvončki in trobentice so zvedavo pogledale izpod položene ruše. Komaj da je odprl čašo teloh, ki je še ves zaspan dremal pod grmom, je že privabil čebelice na malico.

Na prijaznem holmcu nad vasjo Ljubochi stoji cerkvena sv. Ambroža, patrona čebelarjev, in poleg nje čedno župnišče. Na vrtu, obdanem proti severu z zidom, stoje župnikov čebelnjak. Na močnem podzidu stoji ta lesena, okusna zgradba. Polna je lepih, na premakljivo satje urejenih panjev, ki so glasna priča, da je njegov lastnik župnik Matija Černič napreden, umen čebelar.

V zvoniku je ravnokar odbila ura dve popoldne. Vrtna vratca se odpro in čebel-

Zopet smo začeli z opazovalnicami! Škoda, da tako pozno. Minulo leto je bilo izredno slabo za čebelarstvo. Da bi čebele koncem maja mrle lakote, ne pomnijo čebelarji-očanci. Zato smo letos veliko zamudili, ker se niso vodile opazovalnice. Dež, mraz in vetrovi so se kar vrstili tako, da je panjem vedno manjkalo letalnih čebel, ki so se na kupe nabirale okrog čebelnjaka in potem večina poginile. Namesto da bi se panjovi polnili s čebelami in medom, so se le praznili. Majnik, mesec rojev, je bil mesec — mrličev. Šele junij se je v toliko popravil, da smo imeli nekaj rojev. Ob ajdi se pri nas nismo mogli posebno postaviti, ker tu sejejo večina sivo ajdo, katera ni tako medunosna kot črna. Moravčani so se pa zelo pohvalili z ajdovo pašo.

Ta mesec so čebele počivale, kar bo gotovo ugodno vplivalo na prezimljenje.

njaku se bliža župnik, mož kakih petinštiridesetih let, krepke postave, nekoliko upognjenega tilnika, prijaznih, veselih oči, dobrodušnega izraza in črnih, gostih las. Vsede se na klopico poleg čebelnjaka in opazuje veselo vrvenje svojih ljubih varovank, ki donašajo prve hlebčke cvetnega

Dolga, predolga je bila zima! Koliko skrbi je povzročila varuhom ljubljenih živalic! Cele tri mesece je bilo vse zameteno s snegom, mraz pa, kakršnega nihče 18 let ni pomnil!

»Ali so vam dobro prezimile, gospod župnik?«

Z naglim odgovorom zbujen iz svojega premišljevanja, se obrne župnik proti ograji, kjer je stal mož krog šestdeset let.

»No, oče Mihol, le notri, da se sami prepričate!«

Mihol, sam čebelar, vstopi.

»Tako, sedaj pa le sedite lepo k meni. Ali je vam kateri panj morda zaspal? Jaz sem se, hvala Bogu in našemu patronu, sešel z vsemi — živimi.«

»Meni sta pa dva umrla. Enega je uničila griza, drugega pa te preklicane rovke!« odgovori mož, po svoji navadi vedno z očmi pomežikujoč.

»Da vam je eden došel, tega bržkone niste mogli zabraniti, da so vam pa enega uničile rovke, tega ste pa gotovo sami krivi. Zakaj pa niste žrela zamrežili?«

»O, saj sem ga, a grdobe so zlezle v panj skozi stranske razpoke med dnem in stranicami.«

»No, torej! Skušnja vas sedaj uči, da morate pri vzimljenju pregledati vse panje in da se ne smete s tem zadovoljiti, če nabasete okrog panjev suhega listja. Meni rovka ne pride nikoli v panj, prvič, ker so panji dobro zbiti iz močnih desk, in drugič, ker vse miši sproti polovim, kolikor se jih prikaže v čebelnjaku. Imam štiri mišnice, za vado dam vanje malo na masti pražene moke. Pozimi sem jih vjel dvašet, koj ko je mráz pritisnil in so se zato preselile iz vrta v čebelnjak. S tem sem seveda postregel tudi vrtu. Najboljše in najcenejše so sedaj ameriške mišnice. Na deščici je napeto močno pero, ki ubije miš takoj, ko se ga dotakne, in je ne muči. Pa saj ste jo videli! Zakaj pa je bil drugi panj grizav?« je vprašal župnik.

»Ko bi vedel!«

»Ali je bil panj pri vzimljenju močan?«

»Pa še kako! Najboljši! Nekoliko sem ga izpodrezal, pa vendar sem mu pustil medu, da bi mu bil lahko zadostoval do pomladi! Saj ga je še sedaj imel precej; pa kaj, ko je vse s čebelnim blatom onesnaženo in diši — po — pfuj!«

»Gotovo je, da bi ne bili ob njega, če bi bilo ugodno vreme za izlet. Ker se pa niso mogle pravočasno osnažiti, so zbolele. Verjemite mi, da bi se to ne bilo zgodilo, ako bi jim bili pokrmili po jesenski paši v litru mehke vode en in četrt kilograma raztopljenega sladkorja. Škode bi

vi ne imeli, ker bi jim bili zato lahko odvzeli en kilogram medu in ga prihranili za spomladansko pitanje, če bi bilo potrebno. Skušnja me uči, da na samem gozdnem, jelkovem medu čebele slabo prezimijo, ako jim vled neugodnega vremena ni dana priložnost očistiti se, posebno, če slabo vreme traja nepretrgoma dva ali celo tri mesece. Če so prisiljene očistiti se v panju — so seveda izgubljene, ker čebela je čista, snažna živalica! Umazani ljudje naj do las zardijo pred čebelo!«

»Ali mislite gospod župnik, da so bile grizave od medu?«

»V tem slučaju gotovo. V dobro zapaženem kranjčju se vendar močna družina ne prehladi!«

»Zakaj pa niso postali grizavi tudi drugi panji, saj so imeli vsi enaki med?«

»Zato, ker je bil, kakor ste rekli, zelo močan in kot tak je pričel prezgodaj gojiti zalego. Čebele pa, ki gojijo zalego, so nemirne, več hrane uživajo in zato so potrebne večkratnega izleta. Ako pa k temu ni priložnosti, obolijo. — Kako je pa prezimil Tonič?«

»Hvali se, da dobro, pa jaz mu ne verjamem dosti, ker je preveč mrdal z brkami in takrat navadno ne pove vsega. Star vojak, star lisjak. Bil sem včeraj pri njem. Ravno je pulil ostružke iz stružca, da bi ostrugal deske za nove panje. Njegova sestra Liza mu je za hrbtom žugala s prstom. Najbrže se je zlagal.«

»Koliko panjev je pa prezimil?«

»Menda dvajset. Škoda, da ga nisem vprašal že jeseni. Pa Liza bo že povedala. Ženska ni za tajnika! Pa kmaľu bi bil pozabil! Ali že veste, da dobimo še enega tovariša čebelarja v Ljubočah? Smodinov Janko se je vpisal v društvo in bere »Čebelarja«. Tonič je pravil, da je bil včeraj pri njem in ga je vprašal, če ima kaj čebel na prodaj. Dejal je menda, da vas pride za svet vprašat, kakšne panje bi si nabavil.«

»Dobro!« je vesel vzkliknil župnik. »Bomo vsaj štirje čebelarji v Ljubočah. Prostora imamo vsi dovolj, in če Bog da

lepo, ugodno vreme, imamo tudi paše dovolj za vse čebelice. Sicer me pa ta novica veseli še iz drugega vzroka. Fant ima šele 18 let, ki so najbolj nevarna! Po naravi nemiren kot vrtavka in še zal, kar se dá, bi jo utegnil zavoziti. Tako se bo vsaj držal doma. Sicer bi imel tudi drugega opravka dovolj, ko je sam z materjo; pa brhna, mlada glava si zna pomagati, da še za kako mladostno neumnost ostane dovolj časa.«

»Res je tako, res!« je vzdihnil Mihol, ki mu je ravnokar ugasnil vivček. Iztrkal ga je, oslinjeno cevko obrisal ob irhnice, pomaknil polhovko bolj na čelo in nadaljeval: »Da, da! Ko bi se ti mladi ljudje lotili bolj koristnega dela kakor je to večno pohajkovanje, posedanje po gostilnah in zapravljanje težko prisluženega denarja! Pa jim dopovejte, ko sedijo na ušesih! Ko bi bil moj Janez čebelaril, bi sedaj bil kot gospodar bolj trden, kot je, dasi mu ni ravno sile. Kaj bi jaz počel, užitkar v svoji koči, ako bi ne imel čebelic! Res mi lajša stare dni Metka, pa Bog sam vedi, če mi je ne bo kdo odpeljal, in kaj potem? Sam, sam bom ostal kot trhli štor med mladimi drevesi, ki se ne brigajo zanj!«

»Na to vam še ni treba misliti! Deklica 15 let stara! Ta pač ne bo šla tako kmalu od doma, četudi je za svoja leta močno dekle! V božjih rokah smo, oče Mihol, čemu si delati že sedaj nepotrebnih skrbi? Bog je dal in bo še dal!« tolaži župnik Mihola.

V tem se oglasi prijazen pozdrav od vrtnih vratic in Metka, Miho!ova hčerka, vstopi na vrt in z zvonkim glasom vabi očeta domov.

»Oče! Smodinov Janko je prišel in bi vas nekaj rad vprašal.«

»Zakaj pa ne pride sem, saj je menda odtod k nam ravno tako daleč kot od nas semkaj! Čakati pa utegne?«

»Je rekel, da pride do gospoda župnika drugikrat, da danes ni oblečen za obisk.«

»Ti, Metka,« se obrne župnik do zalega dekliča, iz katerega lepih, črnih oči je odsevalo njeno srce in duša, »ali znaš peči medene kolače?«

»Teh pa res ne znam! Pa bi mi tudi oče ne dali medu zanje, če bi jih znala.«

»Še tega se manjka! Potem bi bili moji piskri kmalu prazni! Vi še ne veste, kako je ta moja mucka sladkošnedna!«

»O, o,« se glasno zasmeje Metka, da se ji zasvetijo lepi, drobni zobje, »koliko sem vam jih pa že izpraznila?«

»Le oglasi se v župnišču,« veli župnik, »in reci moji sestri, naj ti da pokusit medenih kolačkov.«

Metka se zahvali in odide z očetom, ki se je prijazno poslovil od župnika. Oče stopa počasi naprej, Metka pa smukne v župnišče.

Marijana, že priletna župnikova sestra, vdova brez otrok, ki že več let bratu gospodinji, ravnokar pospravlja po kuhinji.

»Ali mi boste dali kaj medenih kolačkov, Mana?«

»Kako pa ti veš, ti čmrljiček, da imam kolače? Ali jih je morda zavohal tvoj nossek?«

»Gospod župnik so mi povedali.«

»Seveda, potem ti jih moram dati.«

Odpre obsežno škatljo in naloži Metki kolačkov v njen beli predpasnik. Metka vzame enega in kot bi trenil, je izginil za lepimi, polnimi ustnicami.

»Ah, kako je dober! Mana, ali mi boste povedali, kako se delajo?«

»Bom, a sedaj ne utegnem. V nedeljo popoldne pridi, po litanijah, pekla jih bom za gospodov god!«

»Pa lepa hvala in v nedeljo na svidenje!«

(Dalje.)

Razglas.

Vsem poljedelcem kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev!

Kljub vsem vremenskim nezgodam in kljub vsem drugim nepovoljnim prilikam se sme reči, da je prva žetev v naši osvobojeni državi zadovoljiva. In ako trud ni rodil povsod zaželenega uspeha, vendar smo z ozirom na razmere, v katerih smo preživeli to prvo leto svobode in urejevanja, v glavnem lahko zadovoljni.

Toda naš narod je upravičen pričakovati, da bo v prihodnje vse bolje in bolje v vsakem pogledu, posebno tudi glede poljedelskega, proizvajanja kot nesporno glavne naše pridobitne panoge. Malokateri država razpolaga s toliko in tako plodno zemljo in s toliko in tako povoljnimi ostalimi pogoji za uspevanje vseh kmetijskih panog kakor naša ujedinjena država. Vrh tega je naše Kraljestvo, ki bo lahko izvažalo znatne preostanke poljskih pridelkov, v geografskem in prometnem oziru najbližja onim deželam zapadne in južne Evrope, katerih poljedelska produkcija ne more, često niti približno, pokriti domačih potreb in katere dežele treba zato uvaževati kot najmočnejše uvozne dežele na svetu. Zato smo mi vsi upravičeni nadejati se, da bo v našem ujedinjenem Kraljestvu vzcveto poljedelstvo in donašalo obilnih sadov, razmeroma več, nego v katerikoli drugi izvažajoči državi. In kakoršno bo naše poljedelstvo, tako po količini kakor po kakovosti svojih proizvodov, take bodo vse ostale panoge našega narodnega gospodarstva. Procvit našega poljedelstva, za katerim treba stremeti z vsemi silami, nam bo prinesel brezdvomno blagostanje celega naroda in omogočil, da se izpolni vse one mnogobrojne in težavne naloge, ki so stavljene v obnem interesu naši novi državi.

Iz tega bo vsak poljedelec lahko uvidel, v kaki meri je odvisno od njega in njegovega dela današnja prehrana ljudstva, pa tudi ves bodoči napredek celega našega narodnega in državnega življenja. Zato naj smatra vsakdo za svojo sveto dolžnost, da se čimprej poprime koristnega dela in da vse svoje delavne sile in vsa svoja proizvodna sredstva uporabi za pomnožitev proizvajanja do najširših mej možnosti. Osobito naj ne ostane neobde-

lan in neobsejan niti najmanjši košček rodne zemlje, bodisi da se zaseje ozimina (predvsem pšenica in rž bodisi jarevina, (predvsem koruza, fižol, krompir in razna zelenjava). Da se olajša in pospeši spomladanska setev, naj se obdela in pripravi tekom zime zemlja, kjerkoli in kadarkoli to dopušča vreme in ostale prilike.

V kolikor ne bi imeli pojedinci, ki so bili ovirani s strani sovražnika ali ki imajo preveč zemlje, z ozirom na kratek čas, dovolj delavnih sredstev, naj jim dajo oni, ki jih imajo odveč, svoja sredstva po zaključku dela na razpolago. Z dobro voljo se more to vse izvesti potem prošnje ali potem kakega drugega načina vzajemnosti. Naj se ne dopušča, da delavna živina ali poljedelsko orodje in stroji počivajo brez koristi, dokler so neobdelana zemljišča sosedov in občanov. Isto velja glede posojevanja potrebnega dobrega semena kakor tudi glede izvršitve vsega drugega poljskega dela, kjerkoli sredstva in delavne sile pojedincev ne zadostujejo, da bi si oskrbeli potrebno seme in izvršili pravočasno tekoče posle. Osobito naj se ima ves obzir napram sirotam padlih, pomrlih in onemoglih družinskih očetov, katerim dolgujemo mi vsi za izvojevano današnjo svobodo in za bodoči naš napredek ne samo zahvalo, temveč tudi gotovost, da jim nudimo potrebno dejansko pomoč.

Vsem predstaviteljem državnih in samopравnih oblasti kakor vsem uvidnim državljanom v Kraljestvu je obračati pažnjo na to, da z besedo in delom pomorejo udeleževati zgoraj označene misli o vzajemni pomoči in o nujnosti, da se poljedelska produkcija v prihodnjem letu ojači v vseh ozirih do skrajne meje možnosti. To neizprosno in nujno zahtevajo življenjski interesi celega našega ujedinjenega naroda in cele naše ujedinjene domovine. Samo po tej poti bomo dospeli v najkrajšem času pred vsemi drugimi državami do zaželenega občega blagostanja.

V Beogradu, dne 22. novembra 1919.

Zastopnik ministra poljoprivrede
i voda

Podpredsednik min. sveta
Juraj Biankini.

Društvene vesti.

Čebelarška podružnica v Zagorju ob Savi je imela svoj redni občni zbor za l. 1919. dne 8. decembra pri g. Ašiču na Lokah. Zbralo se je iz celega okrožja mnogo čebelarjev, tako da je bila soba nabito polna. Načelnik g. Ašič konstatuje sklepčnost in otvori občni zbor. Tajnik Lojze Kolenc poroča, da je podružnica v prvem letu svojega obstoja raztegnila svoj delokrog na 10 občin, in sicer na Zagorje, Kotredež, Aržiše, št. Lambert, Kolovrat, Kanderše, Trojane in deloma na Trbovlje, Vače in Konj. Članov je imela 74. Odbor je imel med letom pet sej. Dne 8. septembra sta priredila g. Dagarin in g. Lovrač pri njegovem čebelnjaku predavanje, katerega se je udeležilo prav lepo število poslušalcev, kar znači zanimanje do čebelarstva. Odbor je sklenil pokupiti voščine ter jih dati v svoji režiji podelati v umetne medstene. Žal se te akcije niso udeležili vsi čebelarji, ker so nekateri prekupci pokupili blago po višjih cenah. — Društvo je imelo v tekočem letu 2327 K 24 v. čistih dohodkov. S tem premoženjem si namerava društvo nabaviti pitalnike s steklenicami, kozarce za med in založiti nekaj A. ž. panjev in eksportnih.

Predložene račune in razdelnike sladkorja sta preglednika g. M. Weinberger in L. Zupan pregledala ter predložila občnemu zboru v odobritev. Odbor je ostal isti kakor lani, in sicer: Načelnik: g. Lojze Ašič iz Lok, podnačelnik: g. Ivan Lovrač iz Podlipovce, tajnik in blagajnik: Lojze Kolenc iz Zagorja, odborniki: g. Matevž Dagarin iz Čemšenika (Trojane), g. Janez Drnovšek iz Gamberka (Aržiše), g. Jože Drnovšek iz Vin (Kotredež), g. Ivan Grabnar iz Kostrevnice (Kanderše), g. Jakob Kovač iz Tirne (št. Lambert), g. Pepi Turk iz Zagorja. Po občnem zboru se je priglasilo sedem novih članov. Podružnica bi bila rada naprosila osred. društvo za kakega predavatelja, toda ker so bili vlaki ustavljeni, je to misel opustila. Priporoča se pa za pozneje.

Podružnica v Grahovem pri Cerknici.

Dne 21. decembra 1919 je bil v Grahovem občni zbor tukajšnje podružnice. Udeležilo se ga je nad polovico vseh članov. Predsednik poda tajniško in blagajniško poročilo. Iz tega posnemamo, da je štela podružnica: 52 iz loškega, 30 pa iz cerkniškega sodnega okraja, skupaj 82 članov, ki so imeli 275 panjev s premakljivim delom in 477 kranjčev, skupaj 752 panjev.

Sladkor za krmljenje čebel se je delil članom štirikrat. O vsaki delitvi je podal predsednik natančno poročilo. Blagajniška knjiga kaže 482 K 71 vin. prebitka. V tem je vštet prebitek od razdelitve sladkorja, ki je znašal 419 K.

Račune sta pregledala gg. Ivan Strle in Jernej Dimic ter jih našla v redu. Odbor je dobil nato odvezo.

Ker je podružnični okoliš precej razsežen, se je soglasno sklenilo, naj se dosedanja podružnica razdruži in ustanovi samostojna podružnica za cerkniški sodni okraj in enaka za loški sodni okraj. Sklepu je pritrdilo tudi Čebelarско društvo za Slovenijo v Ljubljani.

Društveno premoženje se je razdelilo sorazmerno po številu članov iz vsakega sodnega okraja. Na podlagi tega odpade na podružnico v Starem trgu 306 K 11 vin. manj 15 K 50 vin. za vpisno in blagajniško knjigo, torej 290 K 61 vin., na podružnico v Cerknici pa 176 K 60 vin. in 15. K 50 vin. kot odškodnina za vpisno in blagajniško knjigo, torej 192 K 10 vin.

Do konstituiranja novih podružničnih odborov hrani denar in knjige za podružnico v Starem trgu g. Ivan Mulc, dosedanji podpredsednik v Nadlesku, za podružnico v Cerknici pa g. Miloš Kabaj, nadučitelj v Begunjah. K.—

Izredni občni zbor koroškega čebelarskega društva

se je vršil v nedeljo dne 26. oktobra v Miklavževem pri Žitarivasi.

Predsednik »Zveze čeb. podružnic« v Pliberku, nadučitelj Močnik, otvori kot sklicatelj občni zbor in ugotovi sklepčnost v smislu § 16 in 17. Nato pozdravi g. ravnatelja Bukovca in potovalnega učitelja Okorna ter zastopnike raznih čebelarskih podružnic velikovškega okraja. Utemeljuje potrebo občnega zbora ter obžaluje, da se tako važnega zbora ne udeleži ne predsednik društva g. voditelj J. Jekl, niti en odbornik. Nato prečita dopis predsednika društva, v katerem se opravičuje, da se zborovanja radi oddaljenosti, zaposlenosti ter bede, v kateri živi vsled nemškega ropanja, ne more udeležiti.

Ker se odborniki čebelarskega društva niso udeležili zborovanja, se črtajo sledeče točke z dnevnega reda:

2. Poročilo predsednika o zavarova-

nju, o članih in članarini in razdelitvi spomladanskega sladkorja.

3. Poročilo tajnika.

4. Poročilo blagajnika o društvenem premoženju in stanju društva.

Na razpravo pride nato naša bodoča organizacija. Nadučitelj Močnik poroča o zborovanju 7. septembra, o sklepih in storjenih ukrepih. Ustanovila se je tedaj »Zveza čebelarских podružnic« s sedežem v Pliberku. Pristopile so vse podružnice velikovškega okraja. Prečitajo se pravila in opiše se delokrog zveze. Vsi navzoči so pritrdjevali izvajanjem.

Tudi odposlanca »Osrednjega čebelarškega društva« v Ljubljani podata poročilo o delovanju poverjeništvu za kmetijstvo v prid čebelarjev koroških. Obljubljeni so podružnicam Ž. Albertijevi panji, izdelal se je primeren zakon za zaščito čebelarstva, regulirala se je cena čebelarških pridelkov, skrbelo se je za zadostno množino sladkorja. Na pritožbe čebelarjev, da ne dobivajo lista, odgovori gosp. Okorn, da »Osrednje čebelarško društvo« ni moglo ustreči, ker je predsednik J. Jekl šele avgusta poslal imenik članov — a še ta ni bil popoln. V bodoče pa se bo tudi v tem oziru napravil red. Za to bo skrbela »Zveza čebelarских podružnic« v Pliberku. Tudi zadeva pomladanskega sladkorja je prišla na razgovor. Škode je 140.000 K.

Razpravi sledi dolga debata o dosežanju in bodoči organizaciji. Vsi navzoči čebelarji se izrečejo enoglasno za reorganizacijo, in sicer na ta način, da se dosedanje koroško čebelarško društvo razpusti ter mesto tega združi čebelarške podružnice v dveh zvezah. Podružnice velikovškega okraja bi bile združene v »Zvezi čebelarских podružnic« v Pliberku, one boroveljskega okraja pa v »Zvezi čebelarских podružnic« v Borovljah.

Na razpravo pride tudi zavarovanje čebel. Odposlanca »Osred. čeb. dr.« izjavi, da je imel zavarovanje predsednik koroškega društva g. Jekl popolnoma sam v rokah. Trudila pa se bodeta, da po možnosti pridejo čebelarji do svojih pravic tudi pri zavarovanju.

Nato se sklene enoglasno: Osrednje čebelarško društvo je naprošeno, da se izvrši reorganizacija v tem smislu, izvede likvidacija razpuščenega društva v smislu pravil ter tudi uredi zavarovanje.

Naposled je g. Bukovec govoril o važnosti trgovine s čebelami za Koroško ter o tem, kako se že sedaj pripravimo za to panogo. Nadalje nam je povedal, kako visoko ceno imata sedaj na svetovnem trgu med in vosek, ter svaril, naj ne dajemo teh pridelkov napol zastonj raznim špekulantom, prekupcem in medarjem.

Sklicatelj nato zaključi zborovanje s pozivom, da čebelarji posvečajo večjo pozornost organizaciji kot dosedaj ter da se v vseh zadevah obrnejo na svojo »Zvezo čeb. podružnic«.

Guštajn. Tukaj se je zopet oživila čebelarška podružnica za Guštajn in okolico. Izvoljen je bil sledeči odbor: Načelnik: Janez Pore, gostilničar v Guštajnu, namestnik: Lojze Gorenšek v Brdinjah, tajnik: Luka Zupanc na Ravneh, blagajnik: Fran Rožej v Podkraju, odbornik: Ivan Gostenčnik v Podgori.

Globasnica. Tukaj se je vršil v nedeljo dne 16. novembra ustanovni shod čebelarške podružnice. Pristopilo je 26 članov. Potovalni učitelj g. Okorn nam je podal navodila, kako naj uspešno čebelarimo v kmečkih panjih. Priporočal je, da naj polagamo največjo pozornost na dobre matice in na izbor plemenjakov. Nakratko je tudi pojasnil pomen čebelarjenja v panjih z umetno stavbo. Nadučitelj Močnik je razjasnil sedanjo organizacijo čebelarjev ter dokazoval potrebo in korist dobre organizacije. Izvolil se je sledeči odbor: Načelnik: Janez Eržen p. d. Kunčič v Štebnu, p. Globasnica, tajnik in blagajnik: Luka Vitternik, nadučitelj v Globasnici, odborniki: Janez Jekl v Podjuni, Valentin Božič v Večnivasi, Lovro Laznik v Slovenjah.

Dobrlavas: Občni zbor naše čebelarške podružnice se je vršil 23. novembra. Izvoljen je bil zopet stari odbor: Načelnik: Lorenc Šturm, p. d. Vrečjak, Mokrije, p. Dobrlavas, namestnik: Karel Tacol v Dobrlivasi, tajnik in blagajnik: Škof Šimen v Goselnevasi, drugi odborniki: Prajnik Matija na Dobrovi in Sienčnik Anton v Dobrlivasi. Društvo ima premoženja 39 K 56 v., ki je vložen v hranilnici.

Potovalni učitelj g. Okorn iz Ljubljane je predaval o vzgoji in o izbihi plemenjakov ter o uspešnem čebelarjenju v kmetijskih panjih. Pojasnil je tudi ustroj panjev s premakljivo stavbo. O važnosti čebelarške organizacije je govoril nadučitelj Močnik.

Kazaze (Koroško). Občni zbor naše podružnice se vrši v nedeljo, dne 22. svečana ob

3. uri popoldne v Kazazah. Spored: 1. Poročilo odbornikov. — 2. Volitev odbora za l. 1920. — 3. Predavanje. — 4. Sklepanje o posetvi

travnikov s semeni posebno medunosnih rastlin. — 5. Raznoterosti. — Vsi člani iz l. 1919. naj pridejo gotovo. Odbor.

Drobiž.

Iz pisma ameriškega čebelarja-Slovenca.
Janesville, Minn., 14. julija 1919.

Dragi gospod Humeck!

Mogoče se že več ne spominjate Vašega starega znanca iz Volake v Poljanski dolini na Gorenjskem? Da pa se Vam bo lažje spomniti moje osebe, Vam povem, da sem čebelar, katero panogo sem z velikim veseljem zasledoval v starem kraju, končno pa sem se leta 1914. napotil v Ameriko z namenom, da si priučim ameriško čebelarstvo. Ko sem prišel v to novo deželo, je bilo zame dokaj težavno, kajti znal nisem angleščine, vsled česar pa mi tudi službe pri čebelarstvu ni bilo možno dobiti. Tako sem bil primoran oprijeti se trdega dela v premožgovih rovi, ker malo sredstvo, ki sem ga imel seboj, mi je tukaj pošlo v jako kratkem času. Ko sem delal v rovi, sem se obenem začel učiti tudi angleščine; hodil sem namreč v večerno angleško šolo. Ko sem se iste vsaj za silo privadil, sem dobil službo na velikem čebelarstvu, kjer sem danes. Toda tu sem bil samo leta 1916., a potem pa sem šel doli na staromehiško mejo v Texas, kjer sem vodil veliko (1500 panjev) čebelarstvo. Tam sem bil dve leti. Pridelek medu je bil leta 1917. 150.000 funtov, in leta 1918. pa 135.000 funtov. Na tem čebelarstvu smo imeli šest avtomobilov ter veliki Avto-Trak. Deloma ves med smo dobili iz alfafe, ki tam doli cvete do petkrat na leto.

V Texasu sem se naučil tudi mehiškega oziroma španskega jezika. Ker pa je bil vedni boj na mehiški meji z mehiškimi banditi, sem zapustil to čudovito deželo ter šel nazaj na sever, na moj prvotni prostor. Tu imamo 800 panjev čebel ter fino in jako moderno opravo. Pridelek medu tukaj v Minnesoti ni tako gotov kot je doli na jugu, je pa dosti boljše kakovosti.

Prosim, blagovolite mi sporočiti, v kakšnih razmerah je danes čebelarstvo na Kranjskem? Ali je g. Anton Žnidaršič še pri življenju in kaj je z njegovim čebelarstvom? Kaj je z g. Strgarjem ter drugim

prominentnimi čebelarji v moji tako lepi in tako ljubljeni domovini? Prosim, pišite mi, kakšne so današnje razmere v novi državi in če je kaj upanja, da se kmalu vrnejo normalni časi oziroma normalne razmere? Ako dobim od Vas tako zaželenega odgovora, Vam bom že drugič kaj več in bolj natančno pisal, zlasti ako Vas čebelarstvo še vedno zanima.

V nadi, da ste mi zdravi, ostajam Vam vdani

M. B. Miklavčič.

Zakaj čebelarim v A. Ž. panju! Uzmoviči, ki so se za časa vojne pomnožili, niso prizanesli čebelarjem. Čebelaril sem leta 1916 še z amerikanci, ki že med letom niso imeli pokoja pred zlikovci, ki pa so morali zaradi čebelnih bajonctov oditi vedno praznih rok. Pozimi pa sem tem ljudem vsekakor moral žrtvovati dva najlepša panja. Videč Žnidaršičev panj z žlebičjem, sem takoj sklenil oprijeti se tega sistema, ker amerikanci niso posebno pripravi za čebelnjak. Leta 1917 sem obljubil dva, sedaj pa prezimujem čebele že v devetih, ki jih imam v preprostem, a pred tatovi z električno napravo zavarovanem čebelnjaku. Kakor hitro se namreč odpro vrata, zazvoni glasan zvonec v moji spalnici, naprava je skrita pod zemljo in v čebelnjaku. Pomažala pa mi je že dvakrat, da sem spodil tatove, javi pa mi tudi zanesljivo vsak roj, tako da mi ni treba tratiti časa. Kakor s to napravo, tako sem zadovoljen tudi s panjem, ker združuje vse vrline zadaj in zgoraj se opravljajočih, ter rabi le ene mere satnike. Posebno pripraven je panj pač za prevešanje, ki pravilno izvršeno zares pomnoži donos. Istotako dobro se mi je obnesel tudi satnik za nazidke. Rojil ni noben panj.

Matično rešetko pa uporabljam v čisto novi obliki in sicer sem razdelil rešetko, narejeno iz žice in kupljeno svojčas pri tvrdki Heidenreih, v ozke kose, katere sem vdela med žlebove svojčas opisanega žlebičja. Dobil sem iz tega rekel bi, žlebično rešetko, ki je pač nedvomno boljša od pločevinaste. (G. Vadnjal trdi ravno nasprotno. Op. uredn.)

P. Č.